

Sexuální zneužívání dětí představuje závažný sociopatologický jev a jednu z nejzávažnějších forem ubližování dítěti. Problematika sexuálního zneužívání dětí provází lidstvo po staletí a lze ji nahlížet z mnoha úhlů pohledu a různou optikou. Sexuální zneužívání, zejména ve své intrafamiliární podobě, má zásadní, často silně traumatizující dopad na dítě, na jeho aktuální stav i jeho celkový vývoj, a tím i na kvalitu budoucího života. Přesto dosud není z tohoto pohledu problematice věnován vždy dostatek pozornosti.

Traumatizované děti reagují na zneužívání s velkou individuální variabilitou; obraz následků je velmi nejednotný, symptomy bývají spíše nespecifické, což zásadním způsobem ztěžuje též detekci ohrožených dětí.

Bez dobré informovanosti o tom, kdo jsou zneuživatelé dětí a z jakých pohnutek je sexuálně atakují, nemůžeme děti dostatečně efektivně před těmito riziky chránit. Intrafamiliární sexuální zneužívání je složitý, multifaktoriální jev, na jehož vzniku, rozvoji a udržování se podílí nejen zneuživatel, ale svůj díl může mít i dynamika a struktura rodinného systému. Správné pochopení těchto souvislostí je nezbytnou podmínkou k zahájení ochrany dítěte před dalším atakováním, k navození žádoucích změn v rodinném systému a k sanaci vztahů.

Mnohé děti jsou sexuálně zneužívané od útlého věku a dlouhodobě, nejednou i po dobu několika let – nedokážou se samy z bludného kruhu opakujícího se atakování vymanit a atakování zastavit. Ve své bezmoci se sexuálnímu zneužívání nakonec přizpůsobují, za cenu narušení zdravého vývoje, zdeformování sociálních vazeb a vztahů, zdevalvování vlastní identity a hodnoty, ztrátou sebe sama. Sexuální zneužívání může postupně zasáhnout všechny složky fungování jedince: emocionalitu, identitu, chování, vztahy k sobě i druhým lidem, výkonnost i somatické zdraví. Bez odborné pomoci zůstávají oběti sexuálního zneužívání zajaty v symptomech duševních poruch, a to leckdy i celoživotně. Týrání či zneužívání v jedné generaci může být přenášeno i na další generace prostřednictvím tzv. transgeneračního přenosu.